

[Rosling.]

sendes. En sådan folder vil være praktisk at tage med under alle forhold.

Det andet, som for grønlandske arbejdere og i det hele taget for skabelsen af en anden beskæftigelsesmulighed kan være af interesse, er udtrykt i § 21, hvor der står:

„Det fastsættes i koncessionen, i hvilket omfang der ved antagelse af arbejdskraft skal beskæftiges lokal arbejdskraft eller dansk arbejdskraft i øvrigt.“

Allerede for flere år siden blev der blandt grønlandske arbejderorganisationers repræsentanter rejst et ønske om, at der blev givet adgang til, at grønlandske arbejdere kunne blive antaget som arbejdsmænd i amerikanske baser, hvilket indtil dato ikke er muligt, da antagelsen af arbejdskraft til baserne sker hernede. Jeg vil håbe, at den mulighed, som § 21 er udtryk for, til sin tid føres ud i livet i større omfang, eventuelt også i forbindelse med spørgsmålet om flytning af kulminearbejdere i Kutdligssat til andre steder i Grønland. Unge kulminearbejdere vil jo være selvskrevne til et job ved minedrift hvor som helst i Grønland.

Jeg har ikke særlige bemærkninger at gøre til forslag til lov om Grønlands geologiske undersøgelser; blot skal jeg nævne, at denne institutions nærmere og lovmæssige tilknytning til ministeriet for Grønland er foreslået, inden Grønlandsudvalget af 1960 tog skridt til at foreslå ministeriets afvikling og overførelse af arbejdsområderne til andre ressortministerier. Men vi har ikke foreslået, at den del af ministeriets arbejdsområde, der vedrører videnskabelige undersøgelser, skal overflyttes til et andet ministerium, så dette lovforslags bestemmelser er i hvert fald nu berettigede.

Grønlands geologiske undersøgelse blev oprettet i 1946, og siden da har man etableret en systematisk undersøgelse og kartering af de kyststrækninger, hvor der før er fundet forskellige mineraler. Mens årene gik, forøgedes indsatsen og antallet af deltagende danske og udenlandske geologer, ligesom man i den senere tid er gået over til anvendelse af moderne tekniske midler og apparatur i dette besværlige arbejde på de enorme områder. Det er klart, at et hurtigere karteringsarbejde og dermed geologisk kortlægning af de landområder, hvor der er

større mulighed for at finde værdifulde mineraler, vil fremme lysten til efterforskningen fra de privates side, men et sådant arbejde kræver ikke alene rationelle undersøgelser, men også en til den store opgave nødvendig arbejdskraft både her og i Grønland. Arbejdskraften og pengemidlerne har imidlertid aldrig været tilstrækkelige, ligesom de eksisterende meget trange lokale mæssige forhold aldrig vil give mulighed for et effektivt og hurtigere karteringsarbejde. Grønlands geologiske undersøgelses arbejde og bedre arbejdsvilkår er forudsætningen for, at de private, der vil foretage efterforskning af mineraler, kan få bedre geologisk kortmateriale til rådighed.

Jeg vil på min kollegas og egne vegne anbefale lovforslagene på det varmeste.

Ministeren for Grønland (*Carl P. Jensen*): Jeg takker de ærede ordførere for den positive stilling, der er kommet til udtryk ved behandlingen af i hvert fald det ene af disse lovforslag. Det er jo ifølge forholdets natur et udforsket område, det her drejer sig om, hvor ingen kan have noget eksakt kendskab til, hvilke mineraler der i givet fald kan være tale om, og i hvilken udstrækning de vil kunne gøres til genstand for udnyttelse. Allerede af den grund er der ikke på forhånd mulighed for i en lovtæst af præcisere den afgift, som det ærede medlem hr. Bækgaard gerne ville vide lidt nærmere om, og som er omtalt i lovforslagets § 17. Et sådant kendskab kan jo først tilvebringes efter en udforskning, der kan fastslå eventuelle mineralers tilstedeværelse, i første række deres kvantitet og kvalitet.

Der er i dag rejst en række forskellige spørgsmål, som jeg naturligvis vil medvirke til en nærmere belysning af i et kommende udvalg. Men i anledning af det af det ærede medlem hr. Dupont rejste spørgsmål om eventuel kapitalers hjemsted, vil jeg allerede nu gøre opmærksom på, selv om det naturligvis som alle øvrige spørgsmål kan drøftes i et udvalg, at en sådan begrænsning fastlagt ufravigelig kan virke hæmmende på et initiativ. Som § 15 i lovforslaget om mineralske råstoffer er affattet, må det formentlig antages, at dansk kapitalers interesser alle forhold lige her vil have et fortrin.

Det ærede medlem hr. Holger Hansen